

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN****Posłowie PO
rozmawiali
z mieszkańcami**

str. 3

POWIAT**Pomoc dla KGW
– trwa nabór
wniosków**

str. 4

RYPIN**Tworzyli ozdoby
święteczne**

str. 5

RYPIN**Ukrainka
o Polakach
w Charkowie**

str. 6

CZWARTEK
13 KWIETNIA 2023

ISSN: 2544-8935

2,99 zł
w tym 5% VAT

nr 15/2023 (396)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Miał ponad 4 promile! Skończył w rowie

GMINA BRZUZE ➤ Mieszkaniec naszego powiatu po spożyciu dawki alkoholu uważanej za śmiertelną nie stracił ani przytomności, ani animuszu, tylko wsiadł za kółko i wybrał się na przejażdżkę. Swoją eskapadę zakończył w rowie i obecnie grozi mu abstynencja w więzieniu i pustka w portfelu

W piątek 7 kwietnia po godzinie 16.00 dyżurny rypińskiej policji został powiadomiony, że w gminie Brzuze, w Przyrowie rozbity samochód spoczywa w rowie. Natychmiast na miejsce udali się policjanci, którzy zastali leżącego na boku volkswagena golfa, a za kierownicą mężczyznę. Została wezwana również karetka pogotowia.

– Funkcjonariusze podczas udzielania kierowcy pomocy zo-

rientowali się, że jest pijany. Gdy sprawdzili jego stan trzeźwości, okazało się, że w organizmie miał prawie 4 promile alkoholu, a kolejne badania wykazały już ponad 4 promile. Dodatkowo podczas kontroli policjanci ustalili, że mężczyzna nie ma uprawnień do kierowania pojazdami. Tym skrajnie nieodpowiedzialnym kierowcą był 36-latek z powiatu rypińskiego. Sprawca zdarzenia może mówić o ogromnym szczęściu, że

nie odniósł poważnych obrażeń oraz nie wyrządził krzywdy innym – podkreśla asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Za swoje wyczyny mężczyzna będzie tłumaczył się przed sądem. Grożą mu 2 lata więzienia i wysoka grzywna.

(jd),

fot. KPP Rypin

Rypin

Zarzuty za rozbój

Dwa dni po zdarzeniu rypińscy kryminalni zatrzymali 22-latka, który wraz z innym mężczyzną napadł na ulicy przypadkowego przechodnia i go okradł. Mężczyzna usłyszał już zarzut rozbój, za co grozi mu nawet do 12 lat więzienia.

W miniony wtorek (4.04.23) po godzinie 21:00 dyżurny policji został poinformowany przez zgłaszającą o tym, że gdy jej nieletni syn wracał do domu, na jednej z ulic miasta został zaczepiony przez dwie nieznane osoby, uderzony, a następnie sprawcy zabrali mu szaszetkę, w której miał rzeczy osobiste o łącznej wartości ponad 600 złotych.

– Kryminalni natychmiast podjęli czynności w tej sprawie. Zabezpieczyli niezbędną dokumentację oraz dowody w sprawie. Na tej podstawie wytypowali 22-latka z Rypina i już w czwartek rano (6.04.23) po niego pojechali. Jak się okazało, był to właściwy typ, ponieważ policjanci podczas

przeszukania znaleźli u niego rzeczy pochodzące z rozbój. 22-latek trafił do policyjnego aresztu – podaje KPP Rypin.

W piątek (7.04.23) kryminalni doprowadzili mężczyznę na przesłuchanie do prokuratury. Tam na podstawie zebranych dowodów usłyszał zarzut rozbój. 22-latek został objęty dozorem policyjnym oraz ma zakaz opuszczania kraju. Za to przestępstwo grozi mu kara do 12 lat więzienia.

Funkcjonariusze pracują nad wyjaśnieniem sprawy i zatrzymaniem drugiego sprawcy i jak zapewniają to tylko kwestia czasu.

(ak), fot. KPP Rypin

Dofinansowanie dla domu seniora

RYPIN/POWIAT ▶ Starostwo Powiatowe w Rypinie ogłosiło, że otrzymało okrągłą sumkę na kontynuowanie działalności Dziennego Domu Pobytu Senior+

Ponad półtora roku temu przy ul. Mławskiej obok domów dziecka został oddany do użytku budynek, w którym stworzono warunki do konstruktywnego spędzania czasu przez starszych mieszkańców naszego powiatu. Z oferty może korzystać do 30 osób, którym zapewniono wykwalifikowaną opiekę, ciekawe zajęcia, rehabilitację, pomoc psychologiczną, a przede wszystkim towarzystwo.

W placówce uczestnicy mają do dyspozycji dwa pokoje dziennego pobytu, jeden przeznaczony do terapii grupowej, drugi do zajęć ruchowych, salę wypoczynkową z czytelną oraz gabinety: terapii indywidualnej, pomocy prawnej, rehabilitacyjnej i doraźnej pomocy medycznej. Utrzymanie Dziennego Domu Pobytu Senior+ kosztuje, więc starostwo poszukiwało środków zewnętrznych i je znalaz-

zło w Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy, który realizuje program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Senior+ na lata 2021-2025. Edycja 2023”. Pozyskana kwota to 100 tys. złotych.

– Dzienny Dom Pobytu Senior w Rypinie otrzymane pieniądze będzie mógł przeznaczyć na swoje codzienne funkcjonowanie, w tym m.in. na organizację usług opiekuńczych, spotkań integracyjnych oraz udział w wydarzeniach kulturalnych. DDP Senior+ to placówka, w której seniorzy z powiatu rypińskiego mogą spędzać swój czas wolny. Celem jej funkcjonowania jest opieka nad pensjonariuszami oraz ich aktywizacja społeczna i indywidualna. Każdy z seniorów może skorzystać z opieki medycznej, prawnej oraz zajęć, które mają poprawić ich sprawność fizyczną i intelektualną – wyjaśnia Starostwo Powiatowe w Rypinie.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Pod patronatem burmistrza

W minionym tygodniu Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie, we współpracy z Wydawnictwem Naukowym UMK, zorganizowała dwa spotkania, które honorowym patronatem objął burmistrz Paweł Grzybowski.

Pierwszy wykład pt. „Pan Tadeusz jako literackie arcydzieło” zorganizowano dla uczniów klas maturalnych, a wygłosił go wybitny doktor filologii polskiej, badacz i popularyzator literatury polskiej, wykładowca na Wydziale

Humanistycznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu dr Marcin Lutomiński. Druga prelekcja odbyła się w Rypińskim Domu Kultury. O Polakach w dawnym Charkowie opowiedziała przybyłym słuchaczom prof. Lubow

Żwanko – kierownik Centrum Muzealnego oraz profesor Katedry UNESCO Państwowego Uniwersytetu Biotechnologicznego w Charkowie. Więcej o tej prelekcji na str. 6.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

Nowe przedszkole prawie gotowe

Półtora roku temu samorządowcy, urzędnicy, nauczyciele i uczniowie oraz przedstawiciele wykonawcy uczestniczyli w uroczystym wbiciu łopaty w ziemię pod fundamenty nowego gmachu dla Zespołu Szkół nr 5 w Rypinie. Obecnie budynek przy ul. Mławskiej 54 jest już gotowy, należy go tylko odpowiednio wyposażyć.

Na razie trwa przeprowadzka oddziałów przedszkolnych. Na dzieci czeka też dobrze wyposażony plac zabaw o powierzchni ponad 300 m². Nowy gmach „piątki” ma trzy kondygnacje. Znajduje się w nim też duża sala gimnastyczna. Został przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Oprócz przedszkola znajdzie się w nim szkoła specjalna i szkoła muzyczna I stopnia.

Koszt budowy filii Zespołu Szkół nr 5 wyniósł ponad 14 mln.

z czego pozyskano 5,5 mln. z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz milion z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wyposażenie szkoły ma być pokryte częściowo ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych.

Budowa szkoły była jednym z priorytetowych zadań zarządu i rady powiatu.

(jd),

fot. Powiat Rypiński

Rypin

Wielkanoc w ŚDS

W minionym tygodniu w Środowiskowym Domu Samopomocy w Rypinie odbyło się tradycyjne śniadanie wielkanocne.

Wśród przybyłych gości, których powitała kierownik ŚDS Ewa Jasińska, obecni byli: ks. prałat Tadeusz Zaborny, ks. kan. dr Andrzej Krasiński, burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, przewodnicząca Komisji Rodziny, Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Miasta Rypin Alicja Federowicz oraz wieloletnia kierownik domu

Krystyna Rumińska. W świąteczną atmosferę wprowadzili goście podopieczni domu, występując w okolicznościowym programie. Następnie przyszedł czas na życzenia oraz serdeczne rozmowy przy odświętnie udekorowanym i zastawionym tradycyjnymi potrawami stole.

(ak), fot. nadesłane

Posłowie PO rozmawiali z mieszkańcami

RYPIN ➤ W poniedziałek 3 kwietnia Rypin odwiedzili parlamentarzyści z Koalicji Obywatelskiej. Wśród nich byli: Jarosław Wałęsa, Iwona Hartwich, Anna Wojciechowska, Rafał Grupiński i Robert Tyszkiewicz

Politycy przyjechali do Rypina w ramach projektu „Tu jest przyszłość”, którego założeniem jest odwiedzanie różnych polskich miast w celu spotkań i rozmów z mieszkańcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych i biznesu.

– Ciągłe zmiany przepisów powodują niepewność, straty oraz chaos w funkcjonowaniu przedsiębiorstw. Prowadzenie nawet małej firmy wymaga ogromnej wiedzy z zakresu sposobów ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z obowiązującym prawem. Do tego dochodzą nowe obciążenia podatkowe. Warto choćby wspomnieć o nowym sposobie naliczania składki zdrowotnej opłacanej przez osoby prowadzące działalność. Od 2022 roku nie można jej odliczyć od po-

datku jak dawniej. Wszystko to sprawia, że coraz więcej firm w Polsce zawiesza lub likwiduje działalność. Potrzebne są dalsze zmiany edukacji zawodowej, uwzględniające zarówno oczekiwania przedsiębiorców i rynku, jak i samych absolwentów – uważa Emilia Jaskólska, przewodnicząca struktur Platformy Obywatelskiej w naszym powiecie.

Otwarte spotkanie z mieszkańcami Rypina zorganizowano w restauracji Tina. Wcześniej politycy odwiedzili firmy z różnych branż oraz gospodarstwo rolne w miejscowości Ławy. Mile wszystkich zaskoczyła frekwencja. Zgromadzeni chętnie brali udział w dyskusji i zgłaszali swoje spostrzeżenia oraz proponowali pomysły. Padły gorzkie słowa pod adresem

obecnie rządzących w Polsce. Narzekano na zbyt wysokie koszty życia. Podczas spotkania omówiono także obecną sytuację w rolnictwie.

– Nastroje w rolnictwie są bardzo złe. Drastycznie spadły ceny zbóż, rzepaku oraz mleka. Koszty zabijają produkcję. Obiecano wyrównanie dopłat dla polskich rolników, wyszło jak zwykle. Rolnicy mają problem ze składaniem wniosków o dopłaty bezpośrednie. Dla wielu z nich są one skomplikowane i niezrozumiałe – dodaje Emilia Jaskólska.

Przybyli posłowie przedstawili w ogólnym zarysie najważniejsze planowane zmiany, których chcieliby dokonać po jesiennych wyborach.

(AdWo), fot. nadesłane

Rypin

Prowadził mimo zakazu. Może posiedzieć

28-latek z powiatu lipnowskiego miał orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych. Najwyraźniej nie zrobiło to na nim wrażenia, gdyż wybrał się samochodem na wycieczkę do Rypina.

We wtorek 4 kwietnia policjanci z ruchu drogowego zatrzymali do kontroli na jednej z ulic Rypina kierowcę volkswagena. Był nim 28-letni mieszkaniec powiatu lipnowskiego.

– Podczas legitymowania kierowcy okazało się, że mężczyzna

ma orzeczony zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wydany przez Sąd Rejonowy w Lipnie, obowiązujący do września tego roku. Został poinformowany, że popełnił przestępstwo, za które będzie musiał odpowiedzieć przed sądem – wyja-

śnia asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

28-latkowi za zlekceważenie zakazu grozi do 3 lat pozbawienia wolności.

(jd),

fot. ilustracyjne

Pomoc dla KGW

– trwa nabór wniosków

POWIAT ▶ Od 3 kwietnia o przyznanie środków finansowych na działalność statutową mogą się po raz kolejny ubiegać koła gospodyń wiejskich. W tegorocznym naborze pojawiło się kilka nowości – w tym wyższe stawki dofinansowania

Dotychczas do placówek ARiMR wpłynęło 1630 wniosków o to wsparcie. O przyznanie pomocy na prowadzenie działalności statutowej mogą się ubiegać tradycyjnie koła gospodyń wiejskich, które są wpisane do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – na razie jest ich ponad 12 tys. Od tego roku te organizacje, które nie mają nadanego numeru identyfikacyjnego, są zobowiązane do jego uzyskania zanim będą ubiegać się o to wsparcie. W tym celu powinny złożyć odpowiedni wniosek w biurze powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wymóg ten nie dotyczy kół, które w poprzednich latach przynajmniej raz skorzystały z tego dofinansowania – numer identyfikacyjny został im nadany przed zatwierdzeniem sprawozdania. W związku z tym, że przyznane w 2023 r. środki będą przekazywane na rachunki umieszczone w ewidencji producentów, należy upewnić się, że znajduje się w niej aktualny

numer konta bankowego koła. Pozostałe warunki przyznawania pomocy pozostają bez zmian.

Miliony dla KGW

Wsparcie na realizację celów statutowych kół gospodyń wiejskich jest wypłacane po raz kolejny i pochodzi ze środków krajowych. Zrzeszenia te otrzymały: ponad 61 mln zł w 2022 r., niemal 56 mln zł w 2021 r., blisko 33 mln zł w 2020 r., 29 mln zł w 2019 r.

i 16 mln zł w 2018 r. Tegoroczny budżet jest większy niż w ubiegłych latach i wynosi 120 mln zł. Dofinansowanie pozostaje uzależnione od liczby członków i wynosi: 8 tys. zł – dla kół liczących nie więcej niż 30 osób, 9 tys. zł – jeśli ich liczba ta mieści się w przedziale 31-75 oraz 10 tys. zł – w przypadku jeszcze liczniejszych organizacji. W związku z tym, że pula środków może się

wyczerpać wcześniej, nie warto zwlekać z udaniem się do biura powiatowego Agencji z dokumentami. Do 7 kwietnia złożyło je 1630 kół. Ostatni dzień naboru to 30 września.

Osobiście, pocztą lub online

Wnioski o przyznanie pomocy finansowej dla kół gospodyń wiejskich należy składać w biurach powiatowych ARiMR właści-

wych ze względu na siedzibę koła. Można to zrobić bezpośrednio, przekazywać za pośrednictwem platformy ePUAP, skorzystać z usługi mObywatel na stronie gov.pl lub wysłać rejestrowaną przesyłką nadaną w placówce Poczty Polskiej. Otrzymane fundusze zrzeszone gospodynie wiejskie mogą przeznaczać, jak w poprzednich latach, na aktywność społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną w lokalnych środowiskach oraz działalność na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich. Ważne cele, wydatki na które objęte są dofinansowaniem, to także rozwój przedsiębiorczości kobiet oraz inicjowanie działań na rzecz poprawy warunków ich życia i pracy na wsi.

Pomoc można także wykorzystać, by rozwijać regionalną kulturę ludową czy upowszechniać współdziałanie i wprowadzać racjonalne metody gospodarowania. Dotychczas za otrzymane fundusze najczęściej kupowano bilety na wyjazdy kulturalne albo wyposażano wiejskie świetlice.

(AdWo), fot. archiwum

Region/Kraj

Zmiany w Ministerstwie Rolnictwa

Prezydent Andrzej Duda na wniosek premiera Mateusza Morawieckiego dokonał zmian w składzie rządu. Nowym ministrem rolnictwa został Robert Telus

Ustępujący minister, wicepremier Henryk Kowalczyk, podziękował Robertowi Telusowi za dotychczasową współpracę na forum Sejmowej Komisji Rol-

nictwa, której nowy minister był przewodniczącym. Zdeklarował jednocześnie swoje poparcie i pomoc.

– Propozycję i nominację

przyjąłem z wielką dumą. To wielki zaszczyt, ale przede wszystkim największa odpowiedzialność – podkreślił minister Robert Telus.

Plany nowego szefa resortu – Premier Mateusz Morawiecki powiedział słowa, które bardzo mi utkwiły w głowie: że nie będzie silnej, polskiej gospodarki, gdy nie będzie silnego, polskiego rolnictwa. Chcę obiecać, przede wszystkim polskim rolnikom, że nie będę szczędził sił, swoich pomysłów i pracy, żeby właśnie tak było – powiedział minister Telus.

Nowy szef resortu rolnictwa uważa, że obecne trudne czasy wymagają zdecydowanych działań.

(AdWo), fot. MRiRW

Powiat

Kasa dla pszczelarzy

Od 1 kwietnia można ubiegać się o wsparcie do przezimowanych rodzin pszczelich. To już trzeci taki nabór realizowany przez ARiMR.

W bieżącym roku stawka płatności wzrosła do 50 zł. Wsparcie ma charakter pomocy de minimis w rolnictwie. O środki finansowe z budżetu państwa, podobnie jak w latach ubiegłych, mogą ubiegać pszczelarze prowadzący działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół wpisani do rejestru prowadzonego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii oraz posiadający numer ewidencji producentów nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Jeżeli hodowca pszczół chce otrzymać pomoc, a nie jest zarejestrowany w ARiMR, musi wystąpić o nadanie numeru ewidencyjnego najpóźniej w dniu składania wniosku o wsparcie. Dofinansowanie wynosi 50 zł do każdej rodziny pszczelej, której udało się przetrwać zimą – w poprzednim roku było to 20 zł. Tegoroczna pula środ-

ków na tę pomoc jest zwiększona w stosunku do lat ubiegłych, a jej wysokość to 60 mln zł. Wnioski można składać do 31 maja 2023 r. Dokumenty przyjmują biura powiatowe ARiMR.

Wnioski można składać osobiście lub przez pełnomocnika, wysłać poleconą przesyłką rejestrowaną nadaną w placówce Poczty Polskiej lub za pośrednictwem platformy ePUAP. To działanie pomocowe Agencja realizuje już po raz trzeci. W poprzednich latach kwota dofinansowania do przezimowanej rodziny pszczelej wynosiła 20 zł, a roczne budżety były w wysokości 35,5 mln zł. W 2021 roku do ponad 23 tys. pszczelarzy trafiło z tego tytułu blisko 20 mln zł, a w 2022 roku 27,7 tys. hodowców pszczół otrzymało ponad 23 mln zł.

(AdWo)

Tworzyli ozdoby świąteczne

RYPIN ▶ Tuż przed Wielkanocą Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Dobrzyńskiej zorganizowało warsztaty wykonywania stroików świątecznych

Wśród uczestników zajęć byli m.in. rypińscy seniorzy, członkinie kół gospodyń wiejskich z terenu naszego powiatu oraz przyjaciele z Ukrainy. Podczas warsztatów powstały prawdziwe i niepowtarzalne dzieła sztuki.

Uczestnicy wykazali się pomysłowością, kreatywnością oraz cierpliwością. Niektórzy mieli okazję po raz pierwszy uczestniczyć w tego typu zajęciach, z czego byli bardzo zadowoleni.

– Warsztaty były okazją do

nabycia nowych umiejętności i wspólnego spędzenia wolnego czasu – mówi Marzena Łukowska, prezes Stowarzyszenia Rozwoju Ziemi Dobrzyńskiej. – Warto raz na jakiś czas oderwać się od pracy, od codziennych obowiązków,

problemów. W dzisiejszych czasach relacje międzyludzkie ulegają pogorszeniu. Dlatego tak ważna jest integracja, często niedoceniana i spychana na margines. Dlatego, w miarę możliwości, staramy się organizować różnego

rodzaju wydarzenia. Z miesiąca na miesiąc działamy coraz prężniej. Nie zwalniamy tempa i cały czas pracujemy nad kolejnymi przedsięwzięciami.

(AdWo), fot. nadesłane

Region

Twórcy zostaną upamiętnieni

Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe z profesorem Mirosławem Krajewskim na czele przystąpiło do napisania i wydania „Słownika biograficznego artystów, twórców rzemiosła i ludzi pióra ziemi dobrzyńskiej”. Każdy może przygotować biogram znanej osoby i przesłać do inicjatorów do 15 maja.

Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe kontynuuje prace nad „Słownikiem biograficznym artystów, twórców rzemiosła i ludzi pióra ziemi dobrzyńskiej”. Publikacja obejmie biogramy artystów plastyków, ludzi rzemiosła artystycznego i użytkowego oraz pisarzy i poetów tworzących na ziemi dobrzyńskiej i dla tej regionu. W słowniku znajdą się biogramy zarówno ludzi nieżyjących, jak i twórców współczesnych.

– Zwracamy się przeto do samorządów lokalnych, działających w obrębie historycznej ziemi do-

brzyńskiej, w granicach sprzed 1772 roku, instytucji kultury, stowarzyszeń i organizacji społecznych, ale także bezpośrednio do twórców bądź ich rodzin o przygotowanie, choćby w zarysie biogramu, z załącznikami – apeluje prof. Mirosław Krajewski. – Starostowie, wójtowie, burmistrzowie, prezesi, przewodniczący stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, jesteście blisko tych ludzi, których chcemy w jednym miejscu, w jednej zwartej publikacji uhonorować i wypromować. Bardzo prosimy, byście zechcieli zostać ich promotorami.

Macie do dyspozycji właściwe narzędzia, wydziały, referaty promocji, prasę samorządową, kontakty i bazy adresowe. Niech wszystko to posłuży dobrej sprawie, dobrej ziemi, jako że wszyscy jesteśmy sługami tej, której imię pojawia się tu po raz pierwszy: bona terra dobrinensis.

Każdy, kto posiada wiedzę o zacnej osobie, rzemieślniku, pisarzu, poecie, artyście, może przyczynić się do uwiecznienia dokonań czy pracy takiej osoby. Biogram należy przygotować według schematu opracowanego przez

Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe. Musi się w nim znaleźć imię, nazwisko twórcy, miejsce i data urodzenia i śmierci, zawód/zajęcie, wykształcenie, droga zawodowa, zainteresowania, dokonania. Opatrzone zdjęciem opracowanie należy przesłać na adres kontakt@dtncpyn.pl z dopiskiem „SBTzd” do 15 maja. Wszystkie biogramy zostaną poddane opracowaniu redakcyjnemu.

Szczegółowe informacje na temat przygotowania biogramu można uzyskać w Dobrzyńskim Towarzystwie Naukowym w Ry-

pinie: www.dtnrpin.pl lub telefonicznie pod numerem 668 357 200.

W słowniku, który ukaże się w drugie połowie 2023 roku, znajdzie się około 220 biogramów. Publikacja będzie powszechnie dystrybuowana. Dzięki temu wydawnictwu kolejne osoby, który zapisały się w działalności na ziemi dobrzyńskiej, zostaną uwiecznione na kartach książki, a pamięć o nich nie zaginie. Czas na zgłaszanie not biograficznych ważnych osób mamy do 15 maja.

Lidia Jagielska

Ukrainka o Polakach w Charkowie

RYPIN ▶ We wtorek 4 kwietnia odbyła się prelekcja prof. Lubow Żwanko poświęcona naszym rodakom, którzy żyli, pracowali i tworzyli w dawnym Charkowie. Byli wśród nich znani nam wszystkim Polacy, np. Józef Piłsudski, Romuald Traugutt czy Henryk Siemiradzki oraz nieznani szerszemu ogółowi przedsiębiorcy, artyści, naukowcy. Wszyscy zostawili swój ślad w Charkowie, a ich tropem podąża ukraińska historyczka

Lubow Żwanko jest kierowniczką Centrum Muzealnego oraz profesorką Katedry UNESCO Państwowego Uniwersytetu Biotechnologicznego w Charkowie. Od

października 2022 roku w ramach programu Polonista Narodowej Agencji Wymiany Nauki realizuje przedsięwzięcia badawcze na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w To-

runiu. Po wybuchu wojny w Ukrainie przetłumaczyła kilkanaście wierszowanych historyjek polskiego XIX-wiecznego bajkopisarza Stanisława Jachowicza. Książeczka, wydana po polsku i ukraińsku przez UMK miała pomóc dzieciom i młodzieży zza wschodniej granicy w poznawaniu naszego języka i kultury.

Podczas wykładu prof. Żwanko przypominała to co nas łączy, a nie dzieli. Jako przykład wymieniła wspólną organizację Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 roku. Nim jednak doszło do tego historycznego wydarzenia Polacy przybywali do Charkowa spotykając się z życzliwością mieszkańców. Pierwsza większa fala przybyszów znaną z Wisły napłynęła na początku XIX wieku. Następne były częściowo związane z powstaniami – li-

stopadowym i stycziowym.

Na swojej naukowej drodze Lubow Żwanko wiele czasu spędziła w polskich archiwach, szukając informacji o naszych rodakach, którzy mieli niejednokrotnie niebagatelny wkład w rozwój Charkowa.

– Charków był dla wielu Polaków drugim domem. Miasto na przestrzeni kilku stuleci stało się atrakcyjną przestrzenią dla Polaków, oferując im wygodne warunki życia oraz dając możliwość pełnej realizacji zawodowej. Charków jako miasto wielokulturowe, charakteryzujące się dużą różnorodnością społeczną, było miejscem tolerancji, zapewniało możliwość zachowania własnej narodowej tożsamości, historii i tradycji.

W pierwszym dziesięcioleciu XX wieku Charków stał się głów-

nym ośrodkiem gospodarczym, finansowym, naukowym, edukacyjnym i kulturalnym południowej części Imperium Rosyjskiego. W tym okresie znajdował się na piątym miejscu wśród największych miast Imperium, a według historycznych danych mieszkało w nim prawie 7 tysięcy Polaków. Pamięć o wybitnych i znanych Polakach w Charkowie żyje w tkance miasta – w murach uczelni, na tablicach pamiątkowych, na stronach książek i kalendarzy – podkreśla Lubow Żwanko.

Wystawę „Wybitni Polacy związani z Charkowem XIX i XX wieku”, do której biogramy napisała prof. Żwanko można oglądać w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie.

Tekst i fot. (jd)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Rypin

Wymiana z Włochami

W dniach od 20 do 24 marca br. młodzież ze Szkoły Podstawowej nr 1 oraz Szkoły Podstawowej nr 3 pod opieką Marty Żołnowskiej i Elżbiety Lewandowskiej przebywała na wymianie językowej w mieście partnerskim Ugiate-Trevano we Włoszech.

Podczas kilkudniowego pobytu uczniowie zacieśniali więzi z przyjaciółmi z Włoch i doskonalili swoje kompetencje z języka angielskiego. Pobyt obfitował w wiele niezapomnianych wrażeń. Uczniowie zwiedzili Como oraz Mediolan. Spotkali się z burmistrz miasta Ugiate-Trevano

Ritą Lambrughii oraz wzięli udział w różnych zajęciach integracyjnych. Inicjatorką i organizatorką wymiany była Marta Żołnowska, a po stronie włoskiej Lorella Bencastro.

(ak),
fot. nadesłane

W bibliotece o etyce w medycynie

RYPIN ▶ Ostatnie spotkanie Klubu Filozoficznego działającego przy Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie było poświęcone „Etycznym problemom medycyny”. Uczestnicy poruszyli szereg tematów, np. transplantacje, in vitro, aborcja, eutanazja, ograniczenia narzucane lekarzom przez prawo czy wybór tzw. mniejszego zła. Dyskusję prowadził, jak zazwyczaj, Marek Taczyński, dyrektor placówki

Na początku jeden z klubowiczów chciał się upewnić, czy wszyscy rozumieją tak samo znaczenie słowa etyka i ujawnił jak on je pojmuje.

– Myślę że Hipokrates wyznaczył już drogę etyce w medycynie zgodnie z zasadą „Po pierwsze nie szkodzić”. Etyka potrzebna jest w każdym zawodzie i jej wyznaczniki tworzy się dla każdej profesji. Gdyby jej nie było w medycynie, to lekarze na równi z leczeniem mogliby zabijać, podobnie jak Spartanie, którzy zrzucali niepełnosprawne niemowlęta ze skały, jak głosi legenda. Pewne wytyczne w medycynie są konieczne, więc porozmawiajmy o tym – zaproponował panelista.

– W takim razie jakie dylematy pojawiają się w codziennej pracy lekarza? – zapytał prowadzący dyskusję, dodając, że czasami ma wrażenie, iż doktorzy usiłują zdusić rozterki związane ze swoim zawodem i mechanicznie do niego podchodzą, a co za tym idzie etyka jest gdzieś daleko.

– Co ma zrobić lekarz, jeśli np. rodzina go prosi, żeby nie mówił choremu o jego ciężkim stanie, a pacjent chce koniecznie wiedzieć? Wydaje mi się, że jest to codzienny dylemat medyków – zauważyła uczestniczka dyskusji, lecz zadane przez nią pytanie pozostało bez odpowiedzi.

– Etyka próbuje nadać medycynie pewne reguły postępowania, ale gdy staje się narzędziem walki politycznej przynosi niewyobra-

żalne szkody. Pamiętacie pewnie to słynne zdanie: „Nikt już więcej przez tego pana życia pozbawiony nie będzie”. Te słowa spowodowały zahamowanie transplantacji na ponad 2 lata – przypomniał historię oskarżenia jednego z najwybitniejszych polskich kardiologów o działania na szkodę pacjentów przez Zbigniewa Ziobrę, który zresztą przegrał proces w tej sprawie i musiał przeprosić lekarza w trzech stacjach telewizyjnych oraz zapłacić mu odszkodowanie.

Kolejnym wątkiem poruszone przez zebranych był czas, który lekarze mają dla pacjenta.

– Powinien poświęcić pacjentowi odpowiednią ilość czasu, ale tu wkracza polityka, która to narzuca. Medycy mają nakazane

pewne ramy i są rozliczani przez urzędników Narodowego Funduszu Zdrowia. Lekarze nie mogą też zlecać za często badań, bo z tego też są rozliczani. Etyka etyką, życie życiem, a do tego jeszcze dochodzi polityka – skonstatował jeden z uczestników spotkania.

– Pieniądzy w opiece zdrowotnej jest i będzie za mało. Zdarza się, że lekarz jest zmuszony wybierać komu zlecać dodatkowe badania, komu nie i jakimi kryteriami ma się kierować? Czy takie sytuacje powinny być prawnie regulowane? – chciał wiedzieć Marek Taczyński.

– Czy etyka potrzebuje rozwiązań prawnych? Wydaje mi się że wiele by to nie pomogło. Tak, jak nie każdy ksiądz powinien być księdzem, nie każdy nauczyciel

nauczycielem, nie każdy lekarz lekarzem. Jeżeli ktoś został lekarzem z powołania to nie są mu potrzebne regulacje prawne. Jeżeli ktoś zrobił to dla pieniędzy to etyki się pozbędzie – stwierdził klubowicz.

Kolejnym tematem poruszone przez uczestników spotkania była eutanazja. Czy powinna być dopuszczana, jak to się dzieje w niektórych krajach? Czy człowiek, który bardzo cierpi, a medycyna nie ma już mu nic do zaoferowania mógłby zostać poddany tej procedurze? Zgodnie uznano, że na razie w Polsce nie ma mowy o eutanazji ani też o legalnej aborcji z wyjątkiem dwóch dopuszczalnych prawem przypadków.

– Zauważyłem, że najwięcej mówi się o etyce w medycynie

w dziedzinie związanej z seksem. Wszyscy by chcieli regulować: to wolno, tego nie wolno, tego nie rób, to rób. Do klauzuli sumienia przywiązani są lekarze jednej specjalności. Czy aby tu na pewno chodzi o etykę, czy o przekonania z innych dziedzin życia, czy jest to gra sił i różnych interesów? – zastanawiał się następny mówca.

– Tutaj chodzi o zwykły oportunizm, zarówno polityków, jak i lekarzy. Mielśmy kilka śmierci kobiet, tylko dlatego że odpowiednio wcześniej nie było ingerencji medycznej, gdyż lekarze obawiali się kłopotów i czekali aż płód sam obumrze. Bali się, że zostaną pociągnięci do odpowiedzialności w związku z zaostrzeniem ustawy antyaborcyjnej. Sprzeniewierzyli się przysiędze, którą składali. Było wiadomo, że nawet jak dziecko się urodzi to i tak zaraz umrze. Przez to te kobiety, która mogły żyć zmarły. Przez tak napisaną ustawę lekarze najwyraźniej muszą się zastanawiać, czy jeżeli usuną ciążę, która zagraża życiu kobiety zostaną pociągnięci do odpowiedzialności, czy nie. To jest koszmarną ta ustawa – stwierdziła kolejna osoba.

– Decyzje odejmowane przez lekarzy powinny być podyktowane wiedzą i etyką, a nie doktryną. Ludzkiego sumienia nie należy ujmować dekretem – podsumował dyskusję stały uczestnik spotkań Klubu Filozoficznego, a wszyscy zebrani się z nim zgodzili.

Tekst i fot. (jd)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Konkurs językowy w Starorypinie

RYPIN ▶ O pożytku płynącym ze znajomości języków obcych nie trzeba nikogo przekonywać. Dzięki tym umiejętnościom można znaleźć dobrą pracę, a zagraniczna podróż odbędzie się bez większych niespodzianek

W czwartek 30 marca w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego miała miejsce VII edycja konkursu językowego „I ty możesz zostać poliglota” skierowanego do uczniów klas siódmych i ósmych uczących się w placówkach oświatowych w gminie Rypin.

– Głównym celem konkursu jest propagowanie znajomości języków obcych oraz umożliwienie uczennicom i uczniom sprawdzenie ich wiedzy i umiejętności w atmosferze pozytywnej rywalizacji. Patronat nad przedsięwzięciem objął wójt Janusz Tyburski. Uczestnicy musieli zmierzyć się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstów czytanych w dwóch języ-

kach – angielskim i niemieckim. Wymagało to nie tylko umiejętności językowych, ale również logicznego myślenia. Poziom wykonania zadań był bardzo wysoki. Komisja konkursowa wyłoniła zwycięzców w dwóch kategoriach wiekowych – wyjaśniają organizatorzy.

Laureaci konkursu „I ty możesz zostać poliglota”

Klasy VII

I miejsce – Igor Gurtowski, SP Starorypin Rządowy,

II miejsce – Gabriela Sadecka, SP Borzymin i Malwina Piasecka, SP Kowalki,

III miejsce – Magdalena Kleps, SP Borzymin i Julia Łętkowska, SP Sadłowo,

wyróżnienie – Tobiasz Słowiowski, SP Kowalki.

Klasy VIII

I miejsce – Michalina Dytrych, SP Sadłowo,

II miejsce – Jakub Sobieszyński, SP Borzymin,

III miejsce – Jan Reński, SP Starorypin Rządowy,

wyróżnienie – Amelia Kurtyka, SP Sadłowo.

Konkurs zorganizowała nauczycielka języka angielskiego Renata Więczkowska. Opiekę merytoryczną w zakresie języka niemieckiego zapewniła Milena Fedrau.

(jd), fot. nadesłane

Rypin

Napisz opowiadanie o miłości

Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie zaprasza uczniów szkół ponadpodstawowych z naszego powiatu do udziału w VII edycji Konkursu Proza-torskiego im. Aleksandra Głowczewskiego pod patronatem dziekana Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz przewodniczącego rady Rypina.

Tegoroczny temat literackich zmagania brzmi: „Czym jest miłość? Czym jest przyjaźń?”. Osoby, które zechcą wziąć udział w konkursie, powinny do 5 maja tego roku dostarczyć do biblioteki opowiadanie w 4 egzemplarzach składające się maksymal-

nie z 500 słów. Dozwolone są różne formy literackie np. takie jak romans, kryminał, horror, fantasy, science fiction, komedia, itd. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w czerwcu 2023 roku.

Celem współzawodnictwa

jest uczczenie pamięci dr. hab. Aleksandra Głowczewskiego – rypinianina, wykładowcy UMK w Toruniu, jurora Ogólnopolskiego Albumu Poetyckiego organizowanego przez MPBP w Rypinie, przyjaciela biblioteki; zachęcenie młodzieży do

rozwijania pasji literackich; promowanie czytelnictwa i kształtowanie postawy aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Nagrody ufundowali Halina i Jarosław Mellerowie, przyjaciele Aleksandra Głowczewskiego oraz rada Rypina. Regulamin

konkursu dostępny jest w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie, ul. Warszawska 20 i na stronie internetowej <http://www.biblioteka.rypin.eu/aktualnosc-6891-konkurs>.

Tekst i fot. (jd)

„Świat duchowej wyobraźni” w muzeum

RYPIN ➤ Krystyna Pawłowska – etnografka, była wieloletnia kierowniczka Muzeum Etnograficznego we Włocławku jest autorką niezwyklej publikacji, do której materiały zbierała przez niemal całe swoje zawodowe życie

W czwartek 23 marca w Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie miała miejsce promocja jej bogato ilustrowanej książki „Świat duchowej wyobraźni”. Dewocyjne obrazy pochodzenia fabrycznego w zbiorach etnograficznych Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku”.

– „Świat duchowej wyobraźni” nie jest zwykłą książką, jest wrotami do świata życzeń, prośb, błagań, wdzięczności, radości, czasem lęków i trosk naszych przodków. Krystyna w swoim naukowym życiu przekraczała drzwi domostw, chałup na Kujawach i ziemi dobrzyńskiej. Wielokrotnie, po przekroczeniu tych drzwi, otrzymywała bezcenne dary w postaci wspomnień, czasem też materialnych świadectw dawnego życia. Ten świat nie mógł być dłużej trzymany w szufladach, magazynach czy teczkach. Geniusz autorki sprawił, że otworzyła nie drzwi, a wrota do tego wyjątkowego świata i dała nam do niego niezwykle mapę.

Mapę, jak czytać symbole i treści, jak rodziły się i rozwijały kultury poszczególnych świętych – mówi o Krystynie Pawłowskiej i jej dziele Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie.

– Wizerunki z wyobrażeniami świętych postaci, którymi w codziennym życiu otaczali się

mieszkańcy Kujaw i ziemi dobrzyńskiej, stanowiły część religijnej duchowości. Ich związek ze strefą sacrum był tak oczywisty, że w przekonaniu domowników zapewniały im pomyślność, dawały poczucie bezpieczeństwa i bliskości z Bogiem, u którego pomocy szukano za pośrednictwem jego syna Jezusa, Matki

Boskiej i świętych orędowników. Wizualność bowiem stanowiła bardzo istotny element w rzymskiej tradycji Kościoła, co niekiedy ulega zmianie i daje się zaobserwować we współczesnym życiu wiernych, u których święte wizerunki nie są już częścią domowej ikonosfery – wyjaśnia badaczka.

Najczęściej wśród oleodruków były podobizny Matki Boskiej, Chrystusa oraz świętych obecnych dawniej w tradycji i kulturze. Najpopularniejszymi byli św. Antoni Padlewski i św. Józef.

– Udało mi się zgromadzić kolekcję ponad 270 wizerunków, niektóre są zdublowane, ale pochodzą z różnych okresów. Produkowano je w manufakturach europejskich. Składy tych drukowanych odbitek były w dużych miastach, natomiast handlarze mieli tak rozwiniętą sieć kolportowania, że trafiały do każdego zakątka Polski – tłumaczy autorka publikacji.

Dzięki Krystynie Pawłowskiej Muzeum Etnograficznego we Włocławku może poszczycić się dużym zbiorem przemyślnie zachowanych i ocalonych obrazów z chat na Kujawach i ziemi dobrzyńskiej kupowanych przez naszych przodków na odpustach.

Tekst i fot. (jd)

Dziewczynka i bestia

XX WIEK ▶ W styczniu 1936 roku cały Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich obiegała fotografia Józefa Stalina, który trzyma na dłoniach małą, uśmiechniętą dziewczynkę o azjatyckim typie urody. W późniejszych latach zdjęcie stało się jednym z najczęściej pokazywanych w radzieckiej propagandzie. Za uśmiechem dziewczynki kryła się jednak wielka tragedia

Na zdjęciu ukazano 8-letnią Engelsinę Markizową. Była córką komunisty, o czym świadczy jej imię, nawiązujące do twórcy komunizmu – Engelsa. Engelsina pochodziła z autonomicznego regionu zamieszkiwanego przez Buriatów i Mongołów. Jej ojciec – Ardan był komisarzem do spraw rolnictwa. Gdy Stalin odwiedził autonomiczny region, Engelsina podeszła do niego i wręczyła bukiet kwiatów. Czujni przedstawiciele propagandy opublikowali zdjęcie na pierwszej stronie najpopularniejszej gazety w ZSRR – „Prawdy”. Później kopiowano je i umieszczano w przedszkolach, szpitalach dziecięcych, szkołach i innych miejscach. Słynny rzeźbiarz Georgi Ławrow wykonał nawet pomnik wzorowany na fotografii. Dzięki tej chwilo-

wej sławie Engelsina uzyskała bonusy. Zapisano ją do elitarnej szkoły dla dzieci działaczy komunistycznych. Szczęście nie trwało długo. Sam Stalin przekazał rodzinie gramofon oraz zegarek.

Po niespełna roku Stalin rozpoczął wielką czystkę w partii. Do drzwi Markizowów zapukali agenci NKWD. Ardan Markizow został aresztowany pod absurdalnym zarzutem szpiegowania na rzecz Japonii. Engelsina napisała nawet list do Stalina, w którym błagała o uwolnienie ojca. Władca Kremla pozostał głuchy na prośby, a Markizowa rozstrzelano. Engelsina została córką „wroga ludu”, a w ZSRR równało się to z byciem wyalienowanym ze społeczeństwa. Od dnia przestali się do niej odzywać koledzy ze szkoły, sąsiedzi omijali ją na

ulicy. Jej matkę aresztowano i deportowano do Kazachstanu, gdzie zmarła w wieku 32 lat w wyniku „niezidentyfikowanego wypadku”.

Engelsina trafiła do Moskwy, gdzie mieszkała jej rodzina. Pozostawała niewygodna kwestia zdjęcia ze Stalinem. Propagandiści wpadli na sprytny plan. Zamiast niszczyć miliony kopii fotografii, zmienili dane dziewczynki. Uznano, że dzieckiem w rękach Stalina jest Mamalakat Nakhangova – dziewczynka, która zaczynała jako zbieraczka bawełny, a później wykreowano ją na wzór dla młodzieży. W 1935 roku otrzymała jako najmłodsza Order Lenina. Georgi Ławrow, autor pomnika został zesłany do łagru, gdzie przeżył 17 lat. Engelsina płakała, gdy Stalin umierał mimo, że wiedziała, że to on odpowiedzialny był za śmierć jej rodziców. Tak silna była ówczesna radziecka propaganda. Ludzie mieli zupełnie „wyprane” mózgi.

Po śmierci Stalina i zakwestionowaniu jego cudowności przez Nikitę Chruszczowa w 1956 roku kopia zdjęcia wodza z dziewczynką zaczęła znikać z przestrzeni publicznej. Engelsina skończyła studia. Została orientalistką specjalizującą się w Chinach i Indiach. Miała trójkę dzieci. Jedno z nich wyemigrowało do USA. Jedyna kopia pomnika Ławrowa zachowała się i znajduje w muzeum w Ułan Ude, skąd pochodzi Engelsina. Gdy po wielu latach dorosła już dziewczyna przybyła do muzeum, zobaczyła pomnik. „Gdy byłam w muzeum, zauważyłam, że między palcami Stalina nagromadziła się rdza. Wyglądało to tak, jakby z jego dłoni skapywała krew”. Markizowa zmarła w Moskwie 11 maja 2004 roku.

XX wiek

Wojenne losy Józefa

Ogromna doza szczęścia towarzyszyła dobrzyńskiemu Żydowi – Józefowi Dratwie, który przeżył II wojnę światową oraz wojnę o niepodległość Izraela.

Józef Dratwa należał do ruchu Hashomer Hatzair. Była to młodzieżowa organizacja, która miała wychowywać i przygotowywać młodych Żydów do osiedlenia się w Palestynie, gdzie nadzieją było stworzenie państwa Izrael. Organizacja tworzyła także specjalne obozy przygotowawcze dla młodzieży. W sierpniu 1939 roku jeden z takich obozów odbywał się w mieście Równa, na wschodzie Polski. Dziś jest to Ukraina. Józef Dratwa udał się tam i podczas pobytu dowiedział się o wybuchu II wojny światowej. Równa zostało zajęte przez ZSRR po ich ataku z 17 września 1939 roku. Józef Dratwa z kilkoma kolegami z Dobrzynia przebywającymi z nim ruszył w kierunku Wilna. Miasto zostało przyłączone do Litwy. Chłopcy wierzyli, że stamtąd uda im się uciec do Palestyny.

W 1941 roku Niemcy zaatakowały ZSRR, a Józef Dratwa zaczął ukrywać się i przemieszczać, byle nie wpasć w ręce Niemców. Udało mu się przedrzeć przez front i znalazł się na terenie ZSRR, gdzie został aresztowany i osadzony w obozie. W 1943 roku wypuszczono go, ponieważ zdecydował się dołączyć do formujących się wojsk polskich. Jak później stwierdził, kierowała nim żądza zemsty na Niemcach, a plany osiedlenia się w Palestynie musiały poczekać. Wraz z polską armią dotarł do Lublina, a stamtąd do Majdanka.

Zobaczył na własne oczy jeden z obozów śmierci i tam dopiero dotarła do niego skala zniszczenia narodu żydowskiego. Podczas przeprawy przez Wisłę Józef Dratwa poznał innego żydowskiego żołnierza – Leiba Millera. Wspólnie planowali nowe życie w Palestynie. Niestety Leib został zabity przez Niemców pod Bydgoszczą.

Józef Dratwa ruszył dalej i dotarł ze swoją jednostką nad Odrę. Tu toczyły się dość intensywne walki. Po zdobyciu Berlina wojna skończyła się. Rozpoczęły się za to poszukiwania bliskich. Dość szczęśliwie Józef Dratwa dowiedział się od kolegów, że w jednym z obozów dla kobiet znaleziono kobietę o nazwisku Dratwa, która pochodzi z Pomorza. Okazało się, że była to siostra Józefa. Józef ubłagał u oficera możliwość pozostania przez jakiś czas z siostrą. Wspólnie przybyli do Dobrzynia, ale tu nie znaleźli nikogo z rodziny. Stamtąd udali się do Łodzi, gdzie istniał punkt zborny dla Żydów chcących wyjechać do Palestyny. Po drodze rodzeństwo zostało internowane przez Brytyjczyków na Cyprze, ale w końcu udało im się dotrzeć do Palestyny. Tam Józef Dratwa walczył w wojnie o niepodległość Izraela. Był doświadczonym żołnierzem, więc bardzo cennym dla izraelskiej armii. Dopiero po tych walkach zdołał rozpocząć spokojne życie

(pw)

(pw)

Numizmatyk, pasjonat, społecznik i samorządowiec

POSTAĆ ▶ Tym razem przybliżamy mało znaną w Golubiu-Dobrzyniu i okolicach postać Walerego Amrogowicza – numizmatyka, który urodził się 8 kwietnia 1863 roku w Nowogrodzie, w ówczesnym powiecie lipnowskim. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości i przyłączeniu Pomorza do Polski włączył się w odbudowę regionu. Tworzył urzędy: wojewódzki w Toruniu oraz starostwo powiatowe w Kościerzynie i Dyрекcję Lasów Państwowych w Gdańsku

Walery Amrogowicz urodził się w 1863 roku w Nowogrodzie

Pasją Walerego Amrogowicza były również podróże rowerem

Walery Amrogowicz urodził się 8 kwietnia 1863 roku w Nowogrodzie, w ówczesnym powiecie lipnowskim (dziś powiat golubsko-dobrzyński). Rodzice pochodzili z Prus Zachodnich. Matka Amelia była córką powstańca listopadowego, a ojciec Konstanty Amrogowicz posiadał majątek ziemski w powiecie lubawskim. W jaki sposób rodzina Amrogowiczów trafiła na ziemię dobrzyńską, tego nie wiemy.

W 1869 roku owdowiała matka z dziećmi: Walerym i Walerią osiadła w Chełmży u swego brata, tamtejszego proboszcza. Tam Walery rozpoczął naukę w szkole ludowej, a następnie w katolickiej szkole elementarnej. W 1875 roku Amrogowiczowie przeprowadzili się do Torunia, gdzie chłopiec został przyjęty do gimnazjum. W szkole zaczął działać w kółku filomackim, tworzącym przez nielicznych polskich uczniów, którzy w czasie potajemnych spotkań studiowali literaturę i historię Polski. Jednym z nauczycieli Waleriana był Ryszard Nadrowski, wykładowca historii i numizmatyk z zamiłowania. To dzięki niemu młody Amrogowicz zainteresował się kolekcjonowaniem monet i pamiątek przeszłości.

Słabe zdrowie przeszkodziło Waleremu w ukończeniu gimnazjum. Naukę przerwał, będąc w klasie maturalnej. Zo-

stał zatrudniony jako sekretarz sądowy. Pracował w Toruniu, Brodnicy, Lidzbarku, Chełmży, Pucku, Złotowie i Kościerzynie. Nie ukrywał swego przywiązania do polskości, a wśród kolegów cieszył się dużym uznaniem i szacunkiem. Nie miał własnej rodziny, ale wspierał młodzież z ubogich rodzin. Co roku wpłacał na ten cel dotację dla Towarzystwa Pomocy Naukowej im. Marcinkowskiego. W wyniku jego pomocy wykształcenie zdobyło trzynastu chłopców i jedna dziewczyna. Do grupy tej należał m. in. dr Aleksander Majkowski, działacz młodokaszubski i lekarz w Kartuzach.

Od 1908 roku Amrogowicz należał do Towarzystwa Naukowego w Toruniu, początkowo jako członek zwyczajny. Rok później został członkiem dożywotnim TNT. W 1911 roku zaprezentował w Kościerzynie część swoich zbiorów na wystawie kaszubsko-pomorskiej. Celem autora było pokazanie pieniędzy będących w obiegu na tamtych terenach od czasów najdawniejszych. Na wystawę trafiły m. in. monety rzymskie, denary, szelągi krzyżackie, grosze z epoki Wazów oraz numizmaty polskie, rosyjskie i saskie z XVIII wieku. Nie zabrakło monet gdańskich i polskich porzeczonych ze wszystkich zaborów.

W 1919 roku Walery Amrogo-

wicz, z tytułem radcy, przeszedł na emeryturę. Wraz z siostrą zamieszkał w kupionej w Sopocie willi. Całkowicie poświęcił się uzupełnianiu swojej kolekcji numizmatycznej i zbieraniu zabytków sztuki kaszubskiej jak czepce, hafty, dawne wzory, itp. U artystów zamawiał akwarele i rysunki piórkiem, które przedstawiały kaszubskie budownictwo ludowe. Jego siostra prowadziła dom, a wytnienie znajdowała w malowaniu obrazów. Dla podreperowania wątlego zdrowia Amrogowicz codziennie kąpał się w morzu, spacerował wzdłuż wybrzeża i jeździł na rowerze.

Spokojna egzystencja Walego niewątpliwie skończyła się w 1919 roku, gdy Polska odzyskała część Pomorza. Zgłosił się do Podkomisariatu Naczelnej Rady Ludowej w Gdańsku i wyraził chęć szkolenia nowej kadry urzędniczej. Wojewoda pomorski Stefan Łaszewski mianował go starostą w Kościerzynie. Następnie otrzymał urząd burmistrza Pucka. Ze względu na stan zdrowia odmówił jedna przyjęcia tych funkcji. Zaangażował się natomiast w organizowanie starostwa kościerzynskiego i puckiego zarządu miejskiego. Pomagał również w tworzeniu Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu. W 1920 roku powrócił do Sopotu i rozpoczął pracę w Dyrekcji Lasów Państwowych

w Gdańsku. Wśród pracowników zarządził zbiórkę pieniędzy na Obelisk Niepodległości w Toruniu oraz plebiscyt na Górnym Śląsku. W Sopocie utworzył Bank Ludowy, który miał służyć kredytem drobnym kupcom i rzemieślnikom polskim. Na jego czele stał kilka lat.

W 1923 roku powrócił do przerwanej pasji kolekcjonerskiej. Uzupełniał zbiory numizmatyczne i gromadził fachową literaturę. Został przyjęty do poznańskiego Towarzystwa Numizmatycznego. Sam zorganizował towarzystwo pod nazwą „Guldenrunde”. Oprócz monet kolekcjonował także grafiki. Mógł się poszczycić z posiadania prac Rembrandta, Albrechta Dürera, Jacques’a Calot’a czy Jeremiasza Falcka oraz ponad 120 drzeworytów Daniela Chodowieckiego i kilkadziesiąt akwarel malarza-marynisty Mariana Mokwy. Do tego dochodziły tabliczki z pismem klinowym, rzymskie lampki, amfory i rzadka porcelana. W 1928 roku zamówił na własny koszt i według swojej koncepcji serię monet z orłem i Matką Boską Częstochowską. Numizmaty wybito w Monachium. Była to emisja prywatna, przeznaczona dla wąskiego kręgu osób, o nieznanym nakładzie. Wyemitowano monety 2-złotowe i 5-złotowe. Stemple wykonał jeden z czołowych niemieckich medalierów Karl Goetz.

Monety wybito w srebrze i brązie. Ta prywatna emisja wywołała spore zamieszanie na rynku numizmatycznym po II wojnie światowej.

Wobec braku potomstwa i pogarszającego się stanu zdrowia Walery Amrogowicz postanowił testamentem przekazać swe zbiory Towarzystwu Naukowemu w Toruniu. Uczynił to w 1931 roku. Dar obejmował m. in.: ok. 2000 monet i medali, bibliotekę numizmatyczną, katalogi aukcyjne, zbiór znaczków pocztowych, akwarele M. Mokwy, zbiór miedziorytów ok. 200 sztuk, kilka drzeworytów, hafty kaszubskie, amfory, 12 tabliczek asyryjskich. W sierpniu 1931 roku Amrogowicz wyjechał do Krynicy dla podreperowania zdrowia. Tam też zmarł. Pogrzebano go w rodzinnym grobowcu w Kościerzynie.

Kolekcję Amrogowicza po raz ostatni przed wojną pokazano w 1937 roku. Potem na długie lata zapadło milczenie. Dopiero w latach 80. i 90. XX wieku pojawiły się wspomnienia o fundatorze i jego cennej spuściźnie. W 2004 roku z okazji 140. rocznicy urodzin Walerego Amrogowicza Muzeum Okręgowe w Toruniu wydało publikację prezentującą ten wyjątkowy zbiór.

Opr. (Szyw)

fot. Domena Publiczna/
Muzeum Okręgowe w Toruniu

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Doradztwo

Inne

Dopłaty, wypełnianie e-wniosków, dojazdy, 662860456

Nieruchomości

Domy

Sprzedam dom w zabudowie szeregowej w Wąbrzeźnie. Tel. 506 141 913

Domy/budynki

Sprzedam budynek w Wąbrzeźnie o powierzchni 272 m2 pod usługi / przemysł. Działka 678m2. Cena 439.000zł. Tel. 793 971 436 / 513 749 838

Działki

Sprzedam działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem budynku i pozwoleniem na budowę. Tel. 506 141 913

Grunty/Rolne

Kupię grunty ROLNE Tel. 508-789-127

Praca

Oferta

FIRMA REFLEX POSZUKUJE OSÓB NA STANOWISKO SPAWACZ/POMOCNIK SPAWACZA. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE POD NUMEREM TELEFONU 56 688 44 17 LUB OSOBIŚCIE W DZIALE KADR

Rolnictwo

Zwierzęta

Sprzedaj kurek odchowanych dostawa gratis. Tel. 503-508-148

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego w Rypinie
ul. Kościuszkowski 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej „KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne „Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

Numer alarmowy

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuz 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Recytatorski sukces

GMINA RYPIN 29 marca 2023 r. w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie odbył się XI Powiatowy Konkurs Recytatorski pn. „Poetycka podróż po krainie uczuć – miłości i przyjaźni”

O tym, że o uczuciach najlepiej mówić językiem poezji, przekonały publiczność i jury uczennice klasy VIII Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie – Kornelia Umińska i Marysia Winnicka, które zaprezentowały ciekawe interpretacje wierszy z epok romantyzmu i dwudziestolecia międzywojennego. Jury

pod przewodnictwem reżyser i scenarzystki Emilii Betlejewskiej przyznało Kornelii I miejsce.

W rywalizacji zmierzyło się 32 uczniów z województwa kujawsko-pomorskiego w dwóch kategoriach: szkół podstawowych oraz ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. Honorowy patronat nad konkursem objął starosta toruński Marek

Olszewski. W jego imieniu laureatom nagrody wręczyła inspektor w Wydziale Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Toruniu Brygida Bogdanowicz-Kopeć. Konkurs odbył się pod auspicjami Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy. Uczennice przygotowała Anna Umińska.

(ak),

fot. nadesłane
OGŁOSZENIE

OGŁOSZENIE Wójta Gminy Rypin

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r., poz. 344) informuję, że w siedzibie Urzędu Gminy Rypin wywieszony został wykaz nieruchomości, stanowiących własność Gminy Rypin przeznaczonych do dzierżawy.

Wykaz podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Rypin ul. Lipnowska 4 w terminie od dnia 13.04.2023 r. do dnia 05.05.2023 r.

Bliższe informacje w sprawie wykazu nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Gminy Rypin pokój nr 1, tel 54 280 97 01.

Wójt Gminy Rypin
Janusz Tyburski

Gmina Rypin

Czytają jak mało kto

Sukces uczniów z Borzymina w konkursie czytelnickim „Wielka Liga Czytelników”.

Drużyna w kategorii uczniów klas I-III w składzie: Amelia Rygielska (kl. III), Mateusz Redlewski (kl. II) i Lena Staszewska (kl. II) dostała się do etapu wojewódzkiego, który odbył się 28 marca 2023 roku. Przed przystąpieniem do testu uczniowie mieli okazję usłyszeć kilka słów od samej autorki konkursowej książki. Zadaniem uczniów było wypełnienie testu online związanego z książką „Smopsy” autorstwa Justyny Bednarek. Pytania były bardzo szczegółowe, a było ich aż 110! Jak się okazało, dla uczniów z Borzy-

mina nie stanowiły one żadnego problemu.

– Miło jest nam poinformować, że nasza młodsza drużyna wywiązała się ze swojego zadania śpiewająco i zakwalifikowała się do etapu ogólnopolskiego! Uczniowie zdobyli 128 na 130 punktów! Niesamowity wynik! Serdecznie gratulujemy wysokiego osiągnięcia i coraz mocniej trzymamy kciuki! Koordynatorami szkolnymi są: Marlena Borkowska, Anna Kaczyńska i Anna Umińska – informuje SP Borzymin.

(ak), fot. nadesłane

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Piekarnie i cukiernie dostaną wsparcie

REGION ▶ Przedsiębiorcy, którzy produkują pieczywo, świeże wyroby ciastkarskie i ciastka będą mogli korzystać z preferencyjnych stawek za gaz – maksymalnie 200,17 zł za megawatogodzinę, o ile wykorzystują do prowadzenia działalności piec ogrzewany paliwem gazowym i spełniają pozostałe warunki

Obniżona stawka za gaz obowiązywać będzie w okresie od 1 kwietnia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. – Wniosek o wsparcie (RPG) będzie można składać już od 8 kwietnia wyłącznie przez Platformę Usług Elektronicznych ZUS. Do wniosku należy dołączyć fakturę za gaz oraz dokumenty z zakresu pomocy publicznej – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Wniosek RPG należy złożyć w ciągu 30 dni od dnia wystawienia faktury za gaz. Pomoc będzie dotyczyła rachunków obejmujących okres nie wcześniejszy niż kwiecień. Jeżeli faktura została wystawiona przed wejściem w życie przepisów dotyczących stosowania ceny maksymalnej paliw gazowych, to wniosek można złożyć w terminie do 30 dni, licząc od 8 kwietnia 2023 r. Każdy wniosek o stosowanie ceny maksymalnej może dotyczyć wyłącznie jednej faktury.

Warunki, by skorzystać ze wsparcia

Przedsiębiorcy, którzy chcą skorzystać ze wsparcia, muszą speł-

nić odpowiednie warunki. Przede wszystkim powinni wykazać, że na 31 grudnia 2022 r. mieli status przedsiębiorcy, a ich przeważający rodzaj działalności był oznaczony kodem PKD 10.71.Z albo prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną kodem 10.71.Z, i przychód z działalności w jednym z dwóch miesięcy

kalendaryzowanych poprzedzających bezpośrednio miesiąc złożenia wniosku, pochodził w co najmniej 50 proc. ze sprzedaży wyprodukowanego pieczywa, świeżych wyrobów ciastkarskich lub ciastek. Z preferencyjnych stawek za gaz będą mogli także skorzystać przedsiębiorcy, którzy na 31 grudnia 2022

r. prowadzili działalność oznaczoną kodem 10.71.Z w formie spółdzielni w rozumieniu przepisów ustawy z 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze.

– Co ważne, aby ZUS mógł przyznać pomoc, na dzień złożenia wniosku przedsiębiorca nie może mieć zaległości z tytułu zobowiązań

podatkowych oraz składek i musi dysponować limitem pomocy de minimis – dodaje rzeczniczka.

Jeśli pracownik ZUS będzie mieć wątpliwości dotyczące wniosku, skontaktuje się z przedsiębiorcą telefonicznie lub poprzez Platformę Usług Elektronicznych ZUS. Gdy wniosek będzie pozytywnie rozpatrzony, przedsiębiorca otrzyma na swój profil na PUE ZUS informacje o prawie i okresie stosowania ceny maksymalnej paliw gazowych oraz zaświadczenie o pomocy de minimis.

W przypadku wydania decyzji odmownej w sprawie stosowania ceny maksymalnej paliw gazowych każdy wnioskodawca, za pośrednictwem ZUS, będzie mógł odwołać się do właściwego sądu według zasad Kodeksu postępowania cywilnego. Odwołanie należy złożyć na piśmie, w ciągu miesiąca od dnia otrzymania decyzji. Szczegóły dotyczące wniosku o stosowanie ceny maksymalnej paliw gazowych (RPG) znajdują się na stronie internetowej ZUS.

(red),
fot. ZUS

Region

Wypłacają kolejne trzynastki

Niemal 221 tys. świadczeniobiorców w województwie kujawsko-pomorskim otrzymało już z ZUS-u trzynastą emeryturę na łączną kwotę 350,8 mln zł. Kolejne terminy wypłat to 15, 20 i 25 kwietnia.

„Trzynastki” wypłacane są z urzędu, nie trzeba składać żadnego wniosku. Każdy uprawniony emeryt i rencista otrzyma trzynastą emeryturę ze świadczeniem za kwiecień. – Jeśli termin płatności świadczenia wypada w sobotę, niedzielę lub w inne dni ustawowo wolne od pracy, to ZUS wypłaci je przed tym dniem wolnym. Dlatego emeryci i renciści, których termin płatności świadczenia przypada na 10 kwietnia, mają powody do zadowolenia. ZUS wypłacił im już trzynastą emeryturę przed Świętami Wielkanocnymi – informowała Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

W tym roku trzynasta emerytura to 1588,44 zł brutto. Z dodatkowej gratyfikacji potrącany jest podatek i składka zdrowotna. Kwota netto dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego jest uzależniona od kwoty pobieranego świadczenia podstawowego. Na przykład przy emeryturze 2 tys. zł brutto, emeryt otrzyma na „rękę” 1314,48 zł, przy świadczeniu wynoszącym minimum 2,5 tys. zł brutto – 1254,48 zł.

Aby otrzymać trzynastkę, należy na 31 marca br. mieć prawo do wypłaty emerytury lub renty albo innego długoterminowego świadczenia wypłacanego przez ZUS.

Dodatkowe świadczenie pie-

niężne oprócz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych swoim świadczeniobiorcom wypłaca także KRUS, Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA, Wojskowe Biura Emerytalne i Biuro Emerytalne Służby Więziennej. W przypadku zbiegu prawa do świadczeń (np. emerytury z ZUS i KRUS lub emerytury wypłacanej wraz z rentą wypadkową) osobie uprawnionej przysługuje tylko jedno dodatkowe roczne świadczenie pieniężne. Jeśli świadczenia wypłacane są przez dwa różne organy emerytalno-rentowe np. ZUS i KRUS, wtedy trzynastą emeryturę wypłaci ZUS.

(red)

Region

Dzwoń do ZUS

Placówki ZUS w regionie organizują eksperckie dyżury telefoniczne, które odbywają się w dniach od 11 do 14 kwietnia.

– W trakcie dyżurów będzie można uzyskać informacje na temat delegowania pracowników do pracy za granicą, świadczeń rodzinnych z ZUS, świadczenia 500 plus dla osób niesamodzielnych, waloryzacji i przeliczania świadczeń emerytalno-rentowych, trzynastek, czy poprawnego wypełniania pełnomocnictwa ZUS PEL – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

O świadczenia rodzinne wypłacane przez ZUS, aplikację mZUS będzie można zapytać 12 kwietnia w godz. 9-11.00 pod nr tel. 52 303 06 18 i 13 kwietnia w godz. 9-11.00 pod nr tel. 54 230 73 82.

Na pytania o zasady przeliczania emerytur i rent oraz dodatki do świadczeń emerytalno-rentowych eksperci będą odpowiadać 12 i 13 kwietnia w godz. 8-10.00 pod nr

tel. 56 450 68 55. Z kolei 13 kwietnia dzwoniąc w godz. 10-12.00 pod nr tel. 56 610 93 07 będzie można zapytać o trzynastą emeryturę, czyli dodatkowe roczne świadczenie pieniężne.

Dyżur dotyczący świadczenia 500 plus dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji odbędzie się 13 kwietnia w godz. 9-11.00 pod nr tel. 52 336 61 42, a dyżur dotyczący waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych 14 kwietnia w godz. 9-11.00 pod nr tel. 56 610 93 32.

O emerytury i renty dla osób pracujących/zamieszkałych za granicą będzie można zapytać 14 kwietnia w godz. 9-10.30 pod nr tel. 54 288 61 60, a o poprawne wypełnianie pełnomocnictw ZUS PEL w godz. 9-11.00 pod nr tel. 52 341 84 46.

(red)

Skrwa zdemolowała kolejnego rywala

PIŁKA NOŻNA ▶ Ekipa ze Skrwilna idzie jak burza. Drugi wiosenny mecz A-klasy i drugi pogrom. Jeśli tak dalej pójdzie, nasz zespół może się włączyć do walki o czołowe lokaty w tabeli

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

W pierwszej wiosennej kolejce Skrwa pauzowała. W drugiej ograła Wicher Wielgie aż 7:1. W trzeciej zadanie było trudniejsze, bo trzeba było jechać do Lipna, na boisko jednego z faworytów do awansu do ligi okręgowej. Spotkanie ułożyło się doskonale na naszego zespołu, a wynik końcowy wygląda fantastycznie.

– Na mecz wychodzimy w pełni skoncentrowani, żaden z zawodników nie odstawia nogi i szybko obejmujemy prowadzenie. Kilka minut później jest już

0:2 i taki wynik utrzymuje się do przerwy. W drugiej 45 minut wchodzimy równie dobrze jak w pierwsze i szybko podwyższamy na 0:3. Po upływie 15 minut poczuliśmy zbyt duży luz i dajemy sobie strzelić bramkę na 1:3. Radość gospodarzy nie trwała jednak długo, ponieważ w krótkim czasie dokładamy trzy bramki i ustalamy mecz na 1:6 – relacjonuje na swoim Facebooku Skrwa Skrwilno.

Bramki w Lipnie strzelali: Bartosz Detmer, Kuba Krajewski

(asysta Trędewicz), Maciek Ardanowski (bezpośrednio rzut różny), Jakub Trędewicz (rzut wolny), Michał Laskowski (asysta Trędewicz), Paweł Błachewicz (asysta Grzeszczak). Dzięki tej wygranej Skrwa ma na koncie 21 punktów i zajmuje 7. miejsce w tabeli. Strata do podium nadal jest spora, ale przy takiej grze może szybko stopnieć. Tym bardziej, że w najbliższą sobotę Skrwa podejmie najgorszą w lidze Victorię Smólnik, początek meczu o godz. 16.00.

Tekst i fot. (ak)

Piłka nożna

Pierwszy punkt Grotu

Pierwszy ligowy punkt wpłynął na konto piłkarzy Grotu Kowalki w rundzie wiosennej. To dzięki remisowi 4:4 z Victorią Smólnik.

– Choć czujemy niedosyt, to szanujemy jeden punkt wywieziony z ciężkiego terenu – podsumowuje na swoim Facebooku klub z Kowalk. Pierwsza połowa to dominacja naszego zespołu. Dwukrotnie na listę strzelców wpisał się Sebastian Pietrkiewicz. Chodź rywal próbował się odgryźć, świetnie w bramce Grotu spisy-

wał się Piotr Oręadowski. Z takim wynikiem piłkarze schodzili na przerwę. W drugiej połowie rywal około 60. minuty złapał kontakt i strzelił swoją pierwszą bramkę. 5 minut później fenomenalnym trafieniem bezpośrednio z rzutu różnego odpowiedział Krystian Żaba i było 3:1.

Gospodarze nie przestali

atakować i strzelili swoją drugą bramkę. Kolejne akcje przeprowadzał zespół gości. Na 4:2 podwyższył Kamil Lewandowski. To uśpiło czujność Grotu i w końcówce rywale doszli na remis. Najpierw rzut różny dla gospodarzy i ręką piłki dotknął zawodnik z Kowalk. Pewnie wykonany rzut karny i było 4:3. Dwie minuty przed końcem przeciwnik z akcji doprowadził do remisu. – To boli podwójnie, bo tak mało brakowało do zwycięstwa. Dziękujemy wszystkim piłkarzom oraz trenerowi za dzisiejszy mecz – podsumowuje Grot Kowalki.

Grot jest przedostatni w tabeli i wyprzedza właśnie Victorię Smólnik, ale tylko o jeden punkt. W najbliższej kolejce nasz zespół podejmie Piastę Bądkowo, który jest tylko o jedno miejsce wyżej od Kowalk. Początek meczu o 15.00.

**(ak),
fot. archiwum**

Rypin

Natan mistrzem Polski

Rypinianin Natan Grzybowski rozpoczął nowy sezon taneczny z sukcesem. Niedawno młody tancerz wziął udział w Mistrzostwach Polski IDO 2023, które odbyły się w Karczewie.

Natan wystąpił tam po raz pierwszy w nowym stylu tańca show dance, w starszej kategorii junior. Debiut ten okazał się wyjątkowo udany. Po prezentacji i ocenie jury Natan otrzymał tytuł mistrza Polski. Serdecznie gratulujemy. Teraz przed młodym

tancerzem przygotowania do kolejnych mistrzostw Polski w jego ulubionych stylach jazz i modern. Natanowi życzymy powodzenia i trzymamy kciuki za kolejne mistrzowskie tytuły.

**(ak),
fot. nadesłane**

Lech gorszy od Elany

PIŁKA NOŻNA ▶ Trzynasta porażka w sezonie sprawia, że piłkarze z Rypina znów muszą oglądać się za siebie, by nie uwikłać się w walkę o utrzymanie w czwartej lidze kujawsko-pomorskiej. Tym razem Lech przegrał u siebie 0:2 z Elaną Toruń. Był to jednocześnie mecz podwyższonego ryzyka ze względu na przyjazd fanów gości

W związku z tym spotkanie zabezpieczały zwiększone siły policji. Na trybunach zasiadło łącznie około 300 miejscowych oraz przyjezdnych kibiców. Nad bezpieczeństwem mieszkańców i kibiców czuwali funkcjonariusze nie tylko z Rypina, ale także z bydgoskiego Oddziału Prewencji Policji oraz innych jednostek województwa kujawsko-pomorskiego.

– Podczas działań funkcjonariusze z prewencji, ruchu drogowego, przewodnicy psów służbowych oraz kryminalni byli obecni na terenie całego miasta. Zabezpieczone zostały trasy dojazdowe i okolice stadionu. Policjanci dbali w szczególności o to, aby każdy z uczestników wydarzenia mógł bezpiecznie dotrzeć na mecz i żeby nie doszło do naruszenia bezpieczeństwa oraz porządku.

Podczas działań policjantów nie doszło do żadnych zakłóceń – informuje Komenda Powiatowa Policji w Rypinie.

Niestety sportowo już tak dobrze nie było. Lech był słabszy, poniósł kolejną porażkę i wygląda na to, że ten sezon będzie kolejnym bardzo słabym w wykonaniu naszej drużyny. Ale po kolei. Lech w meczu z Elaną zagrał bez kilku zawodników, m. in. Na-

rewski pauzował za kartki. W 10. minucie strzał zawodnika gości obronił Ambrochowicz. Kilka minut później próbował zaskoczyć bramkarza gości Sternicki, ale po jego strzale był tylko rzut rżny. W 17. minucie goście strzelili gola i było 0:1. Minutę później Ambro-

chowicz obronił strzał zawodnika Elany. W 29. minucie Żelazny uderzył głową piłkę, ale trafił za lekko i gola nie było. Przed przerwą Baranowski przymierzył z wolnego, ale bramkarz Elany obronił jego strzał.

W drugiej połowie gra toczy-

ła się w środku boiska i nie była zbyt ciekawa. W 64. minucie Ambrochowicz pewnie obronił strzał zawodnika z Torunia. W końcówce Lech miał okazję do wyrównania. Po dobrej akcji Śmigrodzki nie oddał niestety strzału. W doliczonym czasie gry goście mieli rzut karny, po którym zrobiło się 0:2. Punkty pojechały do Torunia. Przed rypinianami teraz mecz derbowy w Brodnicach ze Spartą. Lech zajmuje 13. miejsce w tabeli (23 punkty), Sparta jest 9. (33 punkty). W rundzie jesiennej brodniczanie wygrali w Rypinie aż 5:0. Oby tym razem było lepiej.

Lech Rypin – Elana Toruń 0:2 (0:1)

Skład Lecha: Ambrochowicz – Krajewski, Dąbrowski, Żelazny, Baranowski, Zieliński, Moszczyński, Trędewicz, Sternicki, Śmigrodzki, Listkowski. Na zmiany w II połowie weszli: Brzóska, Rozpierski i Małkowski.

Tekst i fot. (AdWo)

